

Зміст

1. Різдвяний вертеп «Зійшла зоря над Вифлеємом»
Дійові особи: Ангел, 2 пастушки, 3 царі (Володимир, Данило, Богдан), Жид, Сура, 2 воїни, Ірод, Смерть, Чорт.	2 с.-
2. Вертеп «Народження Христа»
Дійові особи: Ангел, 3 пастушки, 3 “Царі зі Сходу”, Жид, Циган, Воїн, Ірод, Смерть, Чорт.	10 с.-
3. Вертеп «Добрий вечір тобі, пане господарю»
Дійові особи: Ангел, 2 Пастухи, Козак, Мошко, Воїни, Ірод, Царі Володимир, Данило, Гетьман, Сара, Смерть.	21 с.-
4. Вертеп «ХРИСТОС НАРОДЖУЄТЬСЯ – СЛАВТЕ!»
Дійові особи: Пастушки, Ангел, 2 Козаки, Цар Володимир, Біда, Жид, Воїни, Ірод, Смерть.	28 с.-
5. Вертеп «Весь світ нині звеселився»
Дійові особи: Ангел, Ірод, Селянин, Біда, 2 Пастухи, Воїн, Жид, Чорт.	34с.-
6. Вертеп «НА УКРАЇНІ ЗОРЯ ЗАСВІТИЛА»
Дійові особи: Колядники, Ангел, 3 Пастушки, Волхви-царі, Чорт, Воїн, Циган, Циганка, Ірод, Смерть.	41 с.-
7. Вертеп. Народна інтерпритація Різдвяної події.
Дійові особи: Пастухи, Козак, Галичанин, Архангел Михаїл, Ангел, 3 царі (Ярослав, Богдан, Тарас), Ірод, Воїн, Жид, Сура, Біда.	49 с.-

Різдвяний вертеп
Зійшла зоря над Вифлеємом

Дійові особи:

Ангел	Сура
1-й пастушок	1-й воїн
2-й пастушок	2-й воїн
1-й цар	Ірод
2-й цар	Смерть
3-й цар	Чорт
Жид	

Ангел (*заходить до хати*).

Мир вам, браття, мир голошу!

Радість в хату вам приношу.

В нинішню святую днину

Сповіджаю вам новину:

Там, в яслині, між ягнятком,

Там лежить мале дитятко,

Мир хай завітає,

- Христос ся рождає!

Коли ласка - пустіть в хату,

Бо долека нам дорога,

І дозвольте колядувати

І хвалити Христа Бога!

*Всі виконують колядку «**Нова радість стала**».*

Заходять пастушки.

1-й пастушок.

Слава Богу! Мир в цій хаті!
Перестаньте сумувати.
Ми здалеку тут прийшли
І новину принесли.

2-й пастушок.

То — новина незвичайна.
То — свята велика тайна.

1-й пастушок.

Я пас вівці у степу
В ніч святої слави,
Нараз дивлюся - вгорі
Скрізь ясні зорі засіяли.

2-й пастушок.

А найбільша зоря
Вела нас без стриму
До самісіньких ясел,
Аж до Вифлеєму.

1-й пастушок.

А над яслами вже хор,
Співали Херувими,
Ми покірно повклякали
І співали з ними.

2-й пастушок.

Ми були у тій хатині,
Де Ісус лежить на сні.
Скільки там людей зібралось!
Славлять диво - те, що сталось.

1-й пастушок.

За світлом зірки,
Ген аж зі сходу,
Йдуть три владики
Княжого роду.

(Входять три царі).

1-й цар.

Нас провадила зоря
Також до Месії,
І зложили ми в яслах
Дари дорогії.

2-й цар.

Я — кадило дав у дар!

3-й цар.

Я — миро!

1-й цар.

Я — золото!

2-й пастушок.

А скажіть, що ви за люди?
Хай нам всім відомо буде.

1-й цар.

Я — Володимир!
Київський великий князь,
Що державу боронив,
Русь-Україну охрестив.

2-й цар.

Я — князь Данило,

З Галича мандрую.
Хоругву, злотом шиту,
Ісусу подарую.

3-й цар.

А я — гетьман
Землі української — Богдан.
Несу Ісусові в дар славу
За незалежну, самостійну
Соборную державу!

(До хати вбігають Жид і Сура)

Жид.

Гендели, мендели,
Хто що має замінити,
Хто що має продавати?
За старі пляшки, онучі
Дам коралики блискучі!
Вечір добрий, вечір файний,
Хоч торг нині незвичайний,
Я тут всякий крам приніс:
Тут - кашкети і краватки,
І кошуля модна, гладка,
Райтки, блюзи, пріма, мешти,
Фарбки, креми (уже рештки),
І берети, і панчохи,
Рукавиці, пудри трохи,
Штрукси і коралі,
І так далі, і так далі...

Сура.

Тютюн, шабасівка, пиво
- Ану живо, ану живо!
Є тут вас людей нівроку,
Дайте жидкові оброку.

1-й цар.

Мовчи, недобрий жидовине,
Ми прийшли не торгувати,
А Месію прославляти!

Жид.

Чого ви тут так розкричались?
Слова ваші — всі пусті!
Ви б до Ірода подались,
Він є мудрий цар у тім.
Пощо ті шопки, співи, крики?
Ви б до мене в корчму зайшли,
Дали б мені хоч трошки заробити.
Ходіть, панове, ходіть,
Я вас прошу.

2-й цар.

Іди собі в світ Божий, жиде,
Бо зневажаєш ти святе,
Як прочуханця ти дістанеш,
То заспіваєш вмить не те!

Жид.

Що ти городиш мені, Грицю!
Як я Іродові доповім,
Голова — вже не твоя!

(Виходить).

1-й пастушок.

З Різдвом Христовим
 Ми вас вітаєм.
 Хай Христос маленький,
 Що родився нині,
 Зішле щастя й долю
 Нашій Україні!

2-й пастушок.

А вашу домівку
 Хай горе минає,
 Живіть в мирі й щасті.

Разом.

Христос ся рождає!

(Всі виходять із хати з колядкою «Дивная новина»

Входять цар Ірод і воїни).

Ірод.

Я - цар юдейський! Не дозволю
 Мою тут владу умалити.
 Ніхто й ніколи! Я - тут цар.
 Я - цього світу володар!
 Я свою владу не порушу,
 Усіх зігну, усіх примушу
 Мені коритись!
 Які новини в моїм царстві?

1-й воїн.

Новина, царю, є,
 І не проста, бо на твоє
 Могутнє ім'я посягнули:
 Родився новий цар, і чули,

Що Богом послане Дитя
Вже покорило всі серця.

Ірод.

Тож до зброї! Весь мій край,
Кожен кутик обшукайте,
Хлоп 'ят дворічних приведіть
І всіх дощенту постинайте!

1-й воїн.

Наказ твій викинаєм, царю!

(Виходить, заходить 2-й воїн).

2-й воїн.

Ми твій наказ сповнили
- Дві тисячі дітей убили.
І серед них - і твого сина,
Мабуть, у цім - твоя провина!

Ірод.

Що, недотепо, мого сина?
Ах, дитячко моє плекане,
Прийди, прийди до мого трону,
Надіну ти на голівку золоту корону.

Смерть.

Ой ти Ірод, ти - невіро,
Нагрішив ти гріхів в мирі.
А вчинив ти лютий злочин,
Що вбивати дав ти почин,
Я тебе за це караю,
І без серця тут стинаю!

Чорт.

Ага, вже чую грішну душу,

Її до пекла взяти мушу,
Чигав я у закутку
І спіймав тебе на вудку.
Будеш ти смолу возити,
Вічно в пеклі будеш жити!
В пекло! В пекло!

Смерть ударяє косою Ірода в шию, чорт хапає і тягне його з хати.

Вертеп «Народження Христа»

Дійові особи:

Пастушок 1	Цар 3-ій
Пастушок 2	Воїн
Пастушок 3	Ірод
Жид	Смерть
Циган	Чорт
Цар 1-ий	Ангел
Цар 2-ий	

Ява 1.

Пастушок 1 : Слава Богу, мир цій хаті!

Ми пастушки не багаті

Ідемо із Вифлеєму,

Добру новину несемо.

Пастушок 2: Ця новина – не звичайна,

А свята, велика тайна:

Сталось чудо в Вифлеємі

Народивсь Ісус в яskinі.

Пастушок 3: Це є князь понад князями,

Володар понад світами.

Хоч родився так убого,

Та всі знають, що син - Бога.

Пастушок 1 : Він родився на цей світ

Серед поля, мов той квіт.

З неба злинули ангели,

І озвався спів веселий.

Пастушок 2: Слава Богу в висоті

І мир людям на землі!
 Ми звірята там застали,
 Що Ісуса зігрівали.

Пастушок 3: Тут прийшли царі зі Сходу

Від персидського народу
 Поклонятися дитині,
 Що народилась в Вифлеємі.

Пастушок 1: Їх привела зірка ясна,

що світила їм прекрасно.
 В Вифлеєм вони прибули.
 І Ірода поминули.

Пастушок 2: А цар Ірод розізлився,

Що Син Божий народився,
 Він шукає без упину,
 Щоби знищити дитину.

Пастушок 3: Стережіться, добрі люди,

Бо до хати йдуть приблуди:
 Жиди, чорти і цигани,
 Антихристи і погани.

Ява 2.

З шумом до хати через поріг ввалюється жид.

Жид: Вей, фayne рокі!

Яке в вас поріг високе!
 Я прийшов до вас
 В саме мирне веселе час!
 Ich bin жидок ізі Львова
 - В мене торба гонорова!

Я міняю, я купую,
 А як треба, то продам,
 То у мене фест файний крам:
 Шило, мило мотовило,
 Копфервасер, біла глина,
 Голки, шпильки,
 Хто що має продавати,
 Хто що може проміняти -
 За старе дрантя-онучі
 Дам коралики блискучі.
 Є горшки, миски, тарелі
 І сорочечки парчеві,
 Тютюн, шпагатівка, пиво -
 Ану живо, ану живо!
 І жінкам я добре дію:
 Маю синьку і олію,
 Яйця, ковбасу, сметану –
 Що хочете - все дістану!
 Для вас, файні господині
 В Мошка все є у торбині.
 Мусите тут купувати,
 Бо ж ніде не мож дістати!
 Ну! Ніхто їж мене не чує?
 Чи вже ніц тут не вторгую?

Пастушок 1: Де вже ті часи минули,
 Що ми твої слуги були.
 Народивсь Ісус - Месія
 - Це тепер наша надія!

Жид (здивовано): А... хто то таке ? Месія?

Це великих син панів?

Пастушок 2: Ні! Бідних, скривджених надія –

Щасливих ми дожили днів.

Жид: Звідки знаєш, що так кажеш,

Хто тобі таке наплів?

Пастушок 3: Божий ангел злетів з неба

І про все нам розповів.

Жид: А хто знав, чи то ангел,

Може, то якийсь шахрай?

Прищепило собі крила

І світ дурить. Ой вай, вай!

Ява 3.

Входить циган з ковальським знаряддям.

Циган: А я, хло, є добрий циган,

Старий циганисько.

Скажіть, що він тут з вас хоче,

Цей рудий жидисько?

Що ти ходиш, людей дуриш?

Що маєш продати?

Певно, хочеш моїм млотом

По горбу дістати.

Я, хло, добрий, чесний циган,

Можу все зробити:

Роскаль, шуфлю, вила, гралі,

Сапу насталити.

А вас, газдо і газдинько,

Хочу попросити:

Дайте мені, нещасному,

Трохи заробити.

Я вам усе добре зроблю
Нинішньої днини,
Але дайте на завдаток
Кусак солонини.
Пожалійте циганюру,
Позолотіть ручку.
А я з цього жидюгана
Зроблю мокру юшку!

Жид: Ой господарю-газдуню,
Цигану не вір,
Бо я з цього паскудника
Зроблю зараз шмір!

Пастушок 3: Гляньте, гляньте на хвилину,
годі вам кричати!
Он три царі з Вифлеєму
Йдуть сюди до хати

Ява 4.

Входять три царі.

Цар 1: Слава Богу, добрі люди,
вітаю вас нині!
Я - цар перський, що вклонився
Ісусові-дитині.

Цар 2: Мир вам, мир вам, милі браття,
і Ісусу малому,
Якому і я поклонився
як володар Сходу.

Цар 3: Слава Богу, рожденному
в вертепі на сїні,
Цар Ефіопський поклонився

йому в Вифлиємі.

Цар 1: Нам світила звізда ясна,
щоб Ісуса віднайти,
А тепер вона погасла
й ми не знаєм, куди йти.

Цар 2: Ясна зірка ось погасла,
стало темно навкруги.
Ось Ісуса хочуть вбити
- уже ідуть вже вороги

Пастушок І: Люди добрі, що це буде?
Наступають вороги!
Напирають збройні люди,
оточили навкруги.

Ява 5.

До хати вривається воїн.

Воїн: Він тут? Кажіть! Бо горе вам!

Цар 1: Хто? Божий Син?

Воїн: Отак, він сам!

Цар 2: А нащо вам?

Воїн: Щоб він згинув, щоб пропав!

Ірод такий наказ дав.

Той, хто в Вифлиємі народився,

На його царство намірився.

Цар 3: Стій! Ні кроку! Де той цар?

Воїн: Ось надходить мій владар!

Ява 6.

Заходить Ірод.

Ірод: Що за люди? Куди йдуть?

Що тут роблять? Звідки путь?

Цар 1: Ми є царі ізі Сходу
 від азіатського народу.
 У Вифлиємі побували,
 Ісусові поклін віддали.

Цар 2: І вертаємось додому
 після щирого поклону –
 Сповнилася наша мрія
 - Народивсь Ісус-Месія.

Ірод: А, це ви! З Вифлеєму ви ідете
 і мене обминаєте?!
 З Вифлеєму прибули
 і до мене не зайшли?!
 Я Ірод-цар, жидівський володар,
 Для підданих я не жалію кар.
 Всіх на горло я скараю
 - маю владу я без краю.
 І я дуже розсердився,
 що Ісус на світ родився
 Його всюди я шукаю
 Й дітям голови стинаю!
 Кажіть, де він є тепер?
 Кажіть, щоб з вас котрийсь не вмер!

Ява 7.

Заходить Смерть з косою.

Смерть: Ах ти, Іроде лукавий, кате препоганий!
 А чи знаєш ти, що нині - це твій день останній?
 Давай голову свою
 під мою косу,
 Може радість хоч цим вчинком

людям принесу.

(Смерть махає косою, Ірод падає).

Воїн: Пропав Ірод, наш владар,
сконав тут жидівський цар!

Ява 8.

Вбігає чорт з вилами.

Чорт: Для вас пропав, для мене - ні,
я зварю його у смолі.
Буду добре припікати,
гріхи з нього виганяти.
Я є нужда, я - біда,
я найстарший сатана,
через мене ви терпіли
і не раз у горі мліли.
З жидом я союз тримаю,
на гріхи всіх підмовляю,
Тепер ідіть всі за мною,
за рогатим сатаною!

Жид: Ох вей! Пане Вульзельбух,
я із страху чуть не вглух!
Що робити нам, жидам,
де подіну я свій крам?

Чорт: Свій крам бери з собою,
там змастимо його смолою...

Циган: А хто буде ворожити та людей чесних дурити?
Хто їм буде "фурде, гах!",
хто їм зробить сворінь, цвях?

Пастушок 1: Та про вас усі забудуть,
самі усе роздобудуть

І щасливо будуть жити,
Бога-Господа хвалити.

Ява 9.

Входить ангел із зіркою.

Ангел: Слава Богу в висоті і мир людям на землі!

А вам, три царі зі Сходу,
Господь дасть винагороду,
Дасть вам Бог щастя й долю
за відвагу й добру волю!
А вам, славні господарі,
дай же, Боже, щастя в парі,
Щоб усе велось віднині
у вашій добрій родині!
Щоб родилось добре в полі,
щоб усе було в коморі,
Щоб багатства ви нажили,
в гаразді його спожили.
Жийте в мирі, добрі люди,
хай повік вам щастя буде!
А тепер усі прощайте,
про Ісуса пам'ятайте.
Помоліться щиро нині
рожденному у яскіні.
Колядуйте і співайте,
Свою країну прославляйте.
Є на Господа надія,
що сповняться ваші мрії.

Усі колядують, жид і циган відвертаються.

"Слава Богу" заспіваймо,

Честь Сину Божому
І Богу нашому,
Поклін віддаймо.

Жид: А я вас віншую, як жид,
най вас сі гроші держит,
Дай вам, Боже, молока,
від корови й від бика,
Дай вам, Боже, дочекати,
щоб було всього багато,
Щоб корова впоросилась,
а овечка отелилась,
Щоб був хлібець, щоб був гріс,
щоб когут вам яйця ніс!
Щоб в печі вам родилися
морква і петрушка,
А в городі варилася
засмажена гуска,
Най вам буде, що вам треба,-
Як із-заду, так спереду!

Ангел: Цитьте! Мир дайте ви цій хаті!
Даєте людям святкувати!
Колядуймо усі разом
У цій хаті нині,
Щоб звучала Божа хвала
По усій країні!

Усі разом колядують строфу колядки, а потім:

«Мир вам, мир вам,
Ми вже йдемо,
За коляду

Вам дякуємо».

Всі разом виходять з хати.

Вертеп «Добрий вечір тобі, пане господарю»

Дійові особи:

Ангел	Князь Володимир
1-й Пастух	Князь Данило
2-й Пастух	Гетьман
Козак	Сара
Мошко	Смерть
Воїни	Чорт

Ірод

На порозі учасники співають «Добрий вечір тобі, пане господарю»

Ангел (*в сніях*):

Ми вісті від хати до хати
несем для народів!
Пусти, добрий господарю,
до своєї господи !

1 Пастух:

Слава Богу, господарю!
Мир господній в хату!
Будь ласкавий нас прийняти!
Бог вам дасть заплату!

2 Пастух:

Пані-матко, захистіть нас о лихій годині,
Бо велика нам пригода сталась в полі нині!

Ангел: Ви не бійтесь, люди чесні,
я до вас посол небесний.

2 Пастух: Зла чи добра, после Божий, в тебе є новина?

Ангел:

Божа Мати в Вифлеємі породила сина,
Йдіть до неї усі люди та поклін віддайте,
Сину Божому на славу пісню заспівайте!

Усі співають коляду «Небо і земля»

Козак:

Козак я! Українець - з-над Дніпра.
 Я - Волі син і батька Лугу,
 Січ Запорізька впала в тугу,
 Що між людьми нема добра.
 Та раптом зірка опівночі
 Сяйнула з неба в наші очі:
 То вістували небеса,
 що в світі стались чудеса,
 Що народився Божий Син.
 Тому від хати в хату ходим
 - від українського народу
 Несем дари у Вифлеєм.

Мошко:

Ах такі ви? Но-но-но, чув я, що казали,
 Як ви Ірода - царя тяжко ображали,
 Він іде і буде тут за якусь хвилину
 Всіх візьме вас у тюрму, і - оту дитину.

Воїни (з коридору): Відчиняйте врата
 - Хай цар Ірод йде до хати!
 Бо він цар усього світу.
 Йде Ісуса він шукати!

(Жид ставить трон).

Ірод:

Я - Ірод-цар - владика над царями.
 Тремтять народи в мене під ногами.
 Держави можу в порох я розтерти *(сідас)*,
 Нікого не боюсь і не корюся смерті!
 Шукаю нині я мале дитятко,
 В яскині вроджене поміж бидлятком.

(Заходять Володимир, Данило, Гетьман - кланяються)
 Гей, стійте! *(зривається)* Стійте, що за люди?
 Звідкіль і навіщо ви йдете ?

Троє:

Ми із землі слов'янської прийшли.

Ірод:

Яку, скажіть, новину несете?

Володимир:

Я — Володимир! Київський великий князь!
Царю вклонитись йду, що милість Божу дасть.
Я серце власне дам йому в офіру,
І принесу на Україну
Святу Христову віру!

Данило:

Я - князь Данило , віру цю обороню -
Супроти орд поганських стану на борню!
Провадить нас зоря з небесних верховин,
Де цар-Ісус вродився - Божий Син?

Гетьман:

Лобов до Сина Божого - то не слова!
Спаситель наш - на наших хоругвах.
Великий царю Іроде , ти поможи
До Царя світу шлях той покажи!

Ірод:

Що ви мовите і як? Цар над світом тільки я!
Царя-дитяти я не знаю і знати не бажаю!
Геть звідси ! Геть! Бо всім вам смерть!

Є у мене жид учений, Мошком його звати.
Ану, воїни, покличте Мошка мені швидше!

1 Воїн:

Мошку, Мошку, кличе цар!

Мошко:

На кутю, чи на узвар?

2 Воїн:

Мошку, Ірод кличе вас!

Мошко:

Я, то-то, я маю час...

І Воїн:

Чуєш, жиде, йди-но зара,
Бо буде для тебе кара!

Мошко:

Чуєш, Саро, каже: ка-ра!
Ну, іду, іду вже зара.
Добрий вечір! Як ся маєш, пане Ірод
Ти з-під мене щось би хтіло?

Ірод:

Не!! Від тебе, втям собі!
Де, кажи, родився Біг?

Мошко:

Кажеш: «біб»? То бобу тра?
Но для бобу не пора!

Ірод:

Тихше, жиде, що плетеш?
Вмить ногами задереш!

Мошко:

Скажу, крулю - все тепер.
Сарро, Сарро, «komm zu Herr»!

Сара:

Маєш цінну новину:
Всип-но злата - ну-ну -ну...

Ірод:

Ти спочатку новину,
а тоді тобі сипну!

Сара:

Є у нас такі ось вісті:
В Вифлеємі, царю, місті,
У яскині між бидлятком
народилося дитятко...
То - цар світу народився
- в чоловіка воплотився...
Чиста правда то все є!
Чом нам злата не даєш?

Ірод :

І не дам ! Агей, солдати!
 Ну, мерщій коней сідлати,
 В Вифлеєм ви поспішайте,
 І дітей всіх повбивайте!
 Й мого сина не минайте!
 А дитя в яскині
 - однайдіть ще нині,
 Бо інакше – смерть!

(Воїни вибігають)

Смерть *(заходить з косою. Жиди втікають)*

Скрізь витаю я з косою,
 Хто питає тут за мною?

Ірод:

О, моя ти люба смерть!
 Ти завжди мені служила -
 Ворогів моїх косила,
 послужи й тепер ти!

Смерть:

А кого мені косити?

Ірод:

З них ніхто не має жити!

Смерть:

Ні! О ні, мій любий царю.
 Я косою їх не вдарю,
 Бо мале дитя в яскині
 має владу в світі нині...
 Мушу я йому служити,
 а тебе повинна вбити!

Ірод *(падає на коліна, б'є поклони)*:

О, пані дорога, даруй мені життя,
 Молю тебе, благаю
 - все царство обіцяю!
 Бери мій трон, мою корону,
 усю військову оборону,
 Лиш пощади життя.

Смерть (*кладає косу на шию Ірода*):

Я Ангел-Смерть - вістун із неба!
Тобі на суд вже стати треба!
За те, що ти дітей вбивав,
Тобі покару Бог послав.

(*вбиває Ірода*).

Чорт:

Ага, вже чую грішну душу
- Її до пекла взяти мушу!
Я сім пар витоптав чобіт,
Пройшов убрід аж сто боліт,
Допоки долетів сюди...
В смолу - у пекло, царю йди!
(*виводить*)

Ангел:

Маленький Ісусик не спить, не дрімає –
Він своїм серденьком весь світ обнімає.
І вашу хатину, і вашу родину!
І всю Україну!

Козак:

Казав нам Бог з колядкою ходити,
І колядою світ весь веселити.
Що будете давати
- не будем гордувати!
Берем монети і копюри
у фонд української культури.

1 Пастух:

Господарі, прощавайте
в гаразді тут проживайте,
Хай минає вас все лихо,
хай біда сидить все тихо.

2 Пастух:

Щоб журби ви вже не мали,
недостатків не діждали,
Щоб у всьому вам щастило ,
щоб вам жити було мило!

З Пастух

Всім, дорослим і маленьким,
зичу: жийте здоровенькі!
На потіху всій родині
і на славу Україні!

Ангел:

Якщо вам ,браття, мила оця хвилинка,
Нехай же радіє вся Ваша хатина,
І Ваші друзі, і Ваші діти.
Хай процвітають, як на весні квіти!

Володимир:

Забудьте в серці чорне горе,
Беріть до рук веселі квіти,
Хай радість душу вам огорне
Христос родився! Гей! Славіте!

Данило:

Христос родився! Чуєш, брате,
Замучений в ярмі чи плузі,
Недармо ти в тюрмі з-за ґратів
Молився правді, в'янув в тузі.

Колядка „**Нова радість стала**”

Вертеп

**"ХРИСТОС НАРОДЖУЄТЬСЯ – СЛАВТЕ!
 ХРИСТОС З НЕБЕС - ЗУСТРІЧАЙТЕ!
 ХРИСТОС НА ЗЕМЛІ - ВЕЛИЧАЙТЕ!"**

Дійові особи:

Пастушки	Біда
Ангел	Жид
Козак 1-й	Воїни
Козак 2-й	Ірод
Цар	Смерть

До хати заходять Ангели, Пастушки, Цар, Воїни.

Пастушок 1-й. Христос родився, мир цій хаті!

Ми прийшли Вам розказати

Про чудесну новину

Про небесну дитину.

Пастушок 2-й. Весь світ нині звеселився,

Бо Син Божий народився.

Ангел. А чи можу починати,

Хто ви є? Прошу сказати.

Пастушок. Ми маленькі пастушки,

Що пасемо овечки.

Ангел. А звідки? З якого роду?

Пастушок. З українського народу.

Ангел. Красний є, як Божий рай,
Український рідний край.
А хто вам сказав новину
Про Вифлеємську дитину?

Пастушок. Як ангели заспівали,
ми всі враз про те дізнали.

Козак. Я козак з-за Дніпра,
Запорізька Січ стара
Впала в тяжку тугу.
Довгі ночі, довгі дні
Січ в могилі спала.
Аж учора в небесах
Зірка засіяла.

Козак 2-й. Я козак з-за Дніпровських вод,
З козацького роду.
Перебував вже мій народ
Не одну пригоду.
Ми зібрались і підем
Аж до Вифлеєму.
Свою долю розповім
Богові своєму.

Цар. Я князь Володимир Великий
Володар великого народу.
Не раз собі я мріяв в снах,
Леліяв в серці насолоду,
Що над моїм усім краєм,
Де Дніпро могучий котить хвилі,
Зоря промінням золотим засяє.

Біда. Я ваша біда, я ваші пані,

Я всіх добре знаю.
Я вас мучу, пригинаю,
Усі достатки відбираю,
Ані латки не лишаю.

Жид. Гендели, мендели, хто що моє заміняти,

Хто що має продати?
За старі пляшки, онучі
Дам коралики блискучі.
Тютюн, мабасівка, пиво,
Ану живо, ану живо!
Є тут вас людей нівроку,
Дайте жидові оброку.

Воїн. Мовчи, лукавий жидовине,

Ми не прийшли тут торгувати,
А Месію прославляти.

Жид. Не кричи! Що тобі, що хоч?

Я не винен вам нічого.
Де біда мамаша,
Там і я папаша.
А я хвалю месію того,
Котрий дає грошей много.

Козак. О ні, того вже не буде,

Не такі вже нині люди,
Щоб із Мошком гендель мали,
А про Бога забували.

Жид. Ой такі ви, ну, ну, ну!

Зараз з військом я прийду.
Чув я, що ви тут кричали,
Що ви про царя шептали.

Ви забули, що він цар
І могутній володар.
Він давно таких шукає
І в тюрму їх всіх саджає.

(Жид вибігає).

В о ї н. Боїтесь царської влади,
Вже не буде в світі зради.
Встаньте за дитину Божу,
Вже і я вам тут поможу.

Ірод. Ах ви тут, мої зятяті,
Заховались у цій хаті?
Третій день я вас шукаю,
Аж тепер в руках вас маю.
Ну признайтесь перед мною,
Ви ходили в Вифлеєм?
Чи не я є вам царем?!!

Пастушок. Ти є цар, та тільки земний,
Народився цар таємний,
Що буде понад царями,
Над землею й небесами.

(Ірод шукає Ісуса).

Ірод. Ах, скараю вас в цій хаті.
Кожен хлопець до двох літ
Згинуть мусить
А інакше вам не жить.

Смерть. Ось приходжу я з косою,
Хто питає тут за мною?

Ірод. Я, цар Ірод, смерте мила.

Ти завжди мені служила

І косила ворогів:

Всіх кого я повелів.

Смерть. А кого тепер косити?

Ірод (*показує на всіх*). З них ніхто не сміє жити!

А крім того, ще малого,

Що в вертепі народився,

І на трон мій напосівся.

Смерть. Ні, не буде цього, царю,

І косою я не вдарю.

Вже мале дитя в ясині

Має владу в світі нині.

Мушу я йому служити,

А тебе прийшла я вбити.

(*Смерть косою б'є Ірода*).

Пастушок. Браття, браття світло є,

Гляньте, як у вікна б'є.

Ангел. То ж кажіть, що хто бажає,

Най Ісусик теє знає.

Пастушок. Я бажаю щастя й долі,

Добра в хаті і на полі.

Всім, дорослим і маленьким,

Зичу, жийте здоровенькі.

На потіху всій родині

І на славу цій країні.

Козак. Щоб вас Бог благословив,

Вас і вашу стріху,

Щоб прожили в цій країні

Богу на утіху.

Пастушок. Щоби лихо перебути

Й гаразду всім нам добути,
І щоби цвіли, як квіти,
Добрі українські діти.

Пастушок 2-й. Для вкраїнського народу

для усіх, що з того роду,
Для цілого того краю
Мира і добра бажаю.

Ангел. Станеться по вашій волі!

Ви діждали щастя й долі!
Згине пекло й зло вороже,
Правда кривду переможе!

Козак. То ж любіть ви щиро, люди,

Що для серця дорогого,
Пошануйте Бога дуже,
Бо на світі все від нього.

Пастушок. Дякуємо цій хаті за те, що нас приймала, дарунками наділила,

Щоби й наші господарі
Мали з неба щастя й дари,
Щоб усе велось віднині
Нашій любій господині.

(Усі колядують "Нова радість стала" і виходять).

Хлопець. Глянь на нас, Всевишній Боже,

Дай нам в ласці все, що гоже,
І скріпи нам серце й груди
На важкі майбутні труди.
Щоб ми правду полюбили,
Вірно Господу служили.

Вертеп

«Весь світ нині звеселився»

ДІЙОВІ ОСОБИ:

АНГЕЛ – одягнутий у білу довгу сорочку й білі штани, має білі крила, шаблю, а на голові корону з хрестиком.

ПРОД - одягнутий багато, на голові - корона, в руках - скипетр, на золотому поясі при боці - меч.

СЕЛЯНИН - одягнутий убого, з мішком для БІДИ.

БІДА - одягнута в довгу спідницю, на голові - чорна хустка, все на ній латане-перелатане.

ПАСТУХИ (двоє) - одягнуті в сирдаки з поясами, підперезані крайками, на головах - солом'яні капелюхи з стрічками, в руках - палиці.

ВОЇН - одягнутий в солдатський одяг.

ЖИД - одягнутий у плащ, на голові - чепчик, в руках - подерта торба.

ЧОРТ - одягнутий в кожух навиворіт, на голові - роги, на обличчі - маска, чорний хвіст з дроту і шерсті, закручений угору.

(Входять обидва Пастухи, Мандрівник з Бідюю, він сідає і кладе біля себе мішок з Бідюю).

1-й Пастух:

Слава Богу, добрі люди,

Хай добро до вас прибуде!

2-й Пастух:

Звольте в хату нас впустити,

Щоби трохи відпочити,
Бо здалеку ми ідемо.
Добру вістку вам несемо.

1-й Пастух:

В Вифлеємі ми бували,
Там Христу поклін віддали,
Тож вертаємось додому,
Але йдемо по край йому.

2-й Пастух:

Бо цар Ірод розізлився,
Що Син Божий народився.
Він боїться, що Син Божий
В нього царство взяти може.

1-й Пастух:

Він вояків розсилає,
По дорогах розставляє,
Щоб усіх в неволю брали
Й до темниці всіх саджали,
Хто Різдвом тим звеселився
І Христові поклонився.

2-й Пастух:

Ірод дав наказ, крім того,
Усіх хлопців до одного,
До двох літ скоріш шукати

І без суду їх вбивати.

(Входять Ірод, Жид і Воїн).

Ірод:

Стати! З місця ані кроку!

Жид:

Ой! Пан Ірод тут, нівроку.

Ірод:

Добре хату обшукати,
Чи нема тут де дитяти,
Як нема - мерщій сказати,
Де в селі дитя шукати!

Пастухи *(хором)*:

Ні, нема тут, ні в селі.

Ірод:

У тюрму підете всі!

(Звертається до Воїна):

Ну, бери їх і в'яжи!

Жид *(звертається до Ірода)*:

Я один ще спосіб маю,
Щоб заговорили,
Я усіх їх добре знаю.
Ну! Ніхто мене не чує?

Невже Мошко не вторгує?
Може, грошей вам не стало?
Я у борг дам, як бувало.

1-й Пастух

(звертається до другого, показуючи на селянина):

Бачиш, він заснув, бідненький,
Може, сниться сон гарненький,
Що позбувся вже Біди
І додому може йти.

3-й Пастух:

Чуєш? Мов щось промовляє,
Мабуть. сон цікавий має...

Селянин

(соне і говорить крізь сон, а Біда сидить в мішку коло нього):

Ой, як гарно, ой, як мило,
Вже нам сонце засвітило,
Вже ми ту біду забули,
Всі живемо в добробуті,
Вже ніхто не п'є, не курить,
Жінки і дітей не журить.
У читальні засідають,
Добре слово тут читають.
Гарно у городі, в полі,
Діждались, нарешті, волі...

Жид:

Ой, не буде тут добра.

Ой, Біда моя, Біда!

Хоче вийти з хати, але Біда вискакує з мішка, чіпляється Жидові за плащ і говорить, пританцьовуючи

Біда:

Ось я тута, тута, Мошку

Потанцюємо си трошки.

Я Пилипова Біда,

А віднині я твоя!

Ой, який ти, Мошку, любий,

Що ти мене спас від згуби.

Я у тім мішку душилась,

Мало що на світ дивилась,

А тепер у твоїй хаті

Під перини йду пухнаті.

Йду на курку, на росіл,

Стану Гугелам на стіл.

Жид:

Геть від мене! Згинь! Пропадь!

Біда:

Ой, ні, Мошку, вже не зрадь!

Не жени, коли прийняв,

Бо так мені той сказав,

Що Пилипові завдав:

«Будеш ти його гнобити,

Поки не зречеться пити».
Він до світла повернувся
І мене навек позбувся.
Тож до тебе я прийшла
Сам сказав, що я твоя.

Жид:

Ой, Біда моя, Біда!

(Входить Чорт, бігає попри всіх):

Мошко, Мошко, я відомий,
Бо я з вами є знайомий.
З вами тримав же я руку,
Не одну я вам втяв штуку,
Не раз ви мене пізнали,
Через мене програвали,
Через мене всі терпіли
Й не доходили до ціли.

Входить Ангел з мечем у руці

Ангел:

Ні з місця всі! Тут Божа сила
Дороги лихам заступила.
Той, хто в яслах народився,
Над нами змилосердився.
(Звертається до Чорта):
Згинеш ти разом з Іродом,
Буде мир над цим народом.
Ми до нього всі йдемо

Україні на добро.

Чорт:

-Вже не буде, як давно?

Ангел:

Геть пропадь ти, сатано!

(Всі колядують):

Весь світ нині звеселився,

Що міся народився

У вертепі, між бидляти,

Щоби йому поклін дати,

Принесли мале кізлятко,

Щоб зраділо ним Дитятко,

Щоб подать нашій країні благодать.

ВЕРТЕП
«НА УКРАЇНІ ЗОРЯ ЗАСВІТИЛА»

Дійові особи:

Колядники	Воїн
Ангел	Циган
3 Пастушки	Циганка
3 Волхви-царі	Ірод
Чорт	Смерть

Колядники (під вікнами)

Там, в Вифлеємі, зоря засвітила.
 Бо Пречиста Діва Сина народила.
 Ісусе у яслах - поклін наш прийми,
 Під свою опіку візьми нас, візьми! 2 р.
 Грають, співають українські села,
 Щоби та Дитина була все весела.
 Ісусе у яслах... 2р.

Входить Ангел зі звіздою (або шопкою):

- Мир вам, браття, всім голосим,
 Добру вісточку приносим:
 Що пропала пільми сила,
 Нова зоря засвітила
 Ясним світлом - ненька волі,
 Вже кінець страшній недолі.

Входять два, або три пастушки в гуцульських строях, з топірцями руках, або з трембітами:

1-ий: Із рідної верховини,
З високої полонини
Ми до вас ідемо,
Добру вісточку несемо.

2-ий: Там, у горах, де ялиці,
Наче свічі-чарівниці,
Буйні вітри віють плаєм,
Ми вам вісточку звіщаєм.

3-ий: І ми чули з неба співи:
Що родився Син від Діви...

Лунає коляда: «Во Вифлєсмі нині новина...»

За світлом зірки
Ген, аж зі сходу
Йдуть три владики
Княжого роду.
Золото в дари кадило, миро,
Враз з серцем щиро
Несуть в офіру... 2р.

Входять три царі:

Цар 1-ий: Бог Предвічний зійшов з неба,

Святе Тіло з Діви взяв.
Своїм приходом на землю
Весь рід людський Він підняв.

Цар 2-й: Ціле небо звеселилось
І зраділа вся земля.
Що ненькою Бога-Слова
Стала Діва (Марія...) Пресвята

Цар 3-ій: За те ми її прославляєм
Ввесь агнельський святий чин.
А людський рід Їй співає:
«Чеснішу від херувим...»

Ангел. Тріє царі, де ви йдете?

Волхви (*разом*):

Ми ідем у Вифлеєм
З радістю і спокоєм,
І повернемося.

Іншим шляхом повернули
Поганого, безстидного,
Безбожного Ірода
Зовсім обминули...

Всі виходять, умовно. З'являється воїн у шоломі, з шаблею в руках, та Ірод у шатах і з короною на голові, за ним входять циган з циганкою, в руках циганки кошик з роговини, а в цигана - мішок великий. На дні мішка

книжка стара, подерта, може бути коробка від шахів, циган може мати з собою козу.

Циганка (*звертається до воїна*):

- Дайте рученьку ще й золочену,
Всю правду вам скажу про наречену.

Воїн (*звертається до цигана*):

- Скажи цареві, де народився
Ізраїльський вождь?

Циган.

Вош! Воша народився на голові (*чеше голову*).

Воїн:

Скажи, де народився Месія?

Циган:

Я, паночку, ані орав, ані сіяв.

Циганка (*до цигана*):

Ось бери з мішка книгу-талмуд,
Подивись добре, що написано ось тут!

Циган виймає з мішка стару книжку. Всі заглядають у книжку, чорт собі суне своє рило. Чорт з рогами, з ланцюгом, має вила в руках.

Циган:

Ой, який тут чути дим. А киш, а киш!
(до чорта) Вступися, бо пеклом смердиш!

Воїн (до цигана):

Ану, скоро свою книгу відкривай.
Що там написано - голосно читай!

Циган:

Ой, вай вай,
пропав твій, царю, рай!
Ось тут написано, що месія
Народився.... зараз-зараз - може
В Києві, Львові,
Тернополі чи Кракові .

Воїн (піднімає меч вгору)

Ось гострий меч над твоєю головою
- негайно виконуй царську волю.
Кажі, де народився Ісус Христос?!

Циган.

- Вдома я маю книжок цілий стос.
Тепер глянемо в єврейський талмуд -
Ось гляньте, що написано тут
та прочитати дуже трудно,
Бо всьо замащено і брудно...

Циган:

Христос народився в печері,
Що висічена у скелі,
У Вифлеємській пустелі
Більше сказати я вам не можу
І здаюсь на волю Божу.

(Чути коляди на мелодію: «Нова радість світу ся з'явила...»)

Ірод злосливий з того засмутився,
Що цар предвічний на світ народився!
Казав воїнам повсюди шукати.
Отрочатам дволітнім голови стинати...

Ірод:

Гей, ви, слуги мої вірні,
Йдіть мерщій до Криворівні,
Що в українських Карпатах -
що в великих тарапатах.
Хай лишаяють свої вівці
І мандрують у Чернівці,
І в Одесу, і в Херсон,
А з Херсона — аж за Дон
Хай дітей всіх позбирають
В Чорне море хай кидають,
Хай загине цей негідник,
Самозванець, мій наслідник.

Ірод:

Оце, смерте, твоє жниво,
Поспішай же живо, живо!

Смерть (*у білій пелені, обвита з голови, а в руках з косою, заходить*).

Ось ти, Іроде завзятий,
Стою тут перед тобою
В руках з гострою косою.
Тепер буду твоїм суддею
І згідно з волею моєю
Здійсниться присуд Божий неминучий,
Страшний для тебе і болючий.

(Ірод клякає на коліна, знімає з голови корону, хоче її подарувати смерті. Циган підбігає і хоче собі її забрати, простягає жадібно руки)

Ірод:

Ах, змилуйся хоча б на гріш,
Я знаю, що добрий нарід
Усе мені простить!

Смерть:

Не викупишся ти ніякою ціною,
Бо взяв ти вічний союз
З пекельним сатаною.

*Смерть ударяє Ірода в шию, чорт хапає Ірода за ногу і тягне його за сцену,
циган скоренько піднімає корону і кидає її в мішок.*

Колядники: *(колядують)*

Слава Богу заспіваймо,

Честь Сину Божому

І пану нашому

Поклін віддаймо.

Вертеп.

Народна інтерпритація Різдвяної події.

Записаний на Тернопільщині.

Дійові особи:

Пастух 1-ий

Цар 2-ий

Пастух 2-ий

Цар 3-ій

Пастух 3-ій

Ірод

Архангел Михаїл

Воїн

Ангел

Жид

Козак

Сура

Галичанин

Біда

Цар 1-ий

Вертеп: Ой не спить, не спить, та добрії люди,
нині ніч свята,
бо Різдво Христа.

П а с т у х 1: Добрий вечір, люди добрі,
Ми з Галичини.
Йдемо по цілій Україні,
Дочки і сини.

П а с т у х 2: Ми прокинулись в півночі
- Світ неначе дніє,
Сяйво осіяло очі.
Боже, що ся діє?

П а с т у х 3: Вмить і Ангел постав ясний

і так нам звіщає:

Ангел: Підіймайся край козацький.

Христос ся рождає,
Йдїть від хати і до хати
Рознесіть новину;
Що Христос - спаситель світу
Народився нині.

Співають колядку «В Землю Юдейську» або «В Вифлеємі новина»

Пастух 3: Козаче мій славний,

Скажи, хай всі знають,
Скажи, любий брате,
З якого ти краю.

Козак: Я козак з-за Дніпра,

З Великого Лугу:
Запорізька Січ стара
Впала в важку тугу,
Довгі ночі, довгі дні
Січ в могилі спала,
Аж учора в небесах
Зірка засіяла.
Як на нас той блиск упав;
Кіш почав збиратись.
Отаман мене послав
В окрузі дізнатись:
Як живе козацький рід,
Козацька родина,
Чи панує, чи бідує

вільна Україна.
 І тепер я повертаюсь
 На Січ за пороги
 Бідний нарід обдирають
 Свої держиморди,
 Нема влади у державі -
 Чиї то сини? -
 Сплюндрували Україну
 Гірше сатани.
 Правда ходить обідрана,
 Брехня вередує,
 А над дітьми козацькими
 яничар панує.

Галичанин: Йду з вершин Карпатських гір

Через ліси й села.
 Кістку кинули між нарід,
 Й тепер невесело,
 Християни ворогують,
 Єднання нема,
 «Нові» руки потирають,
 А добра - дарма.

Колядка «В Вифлеємі днесь Марія Пречиста...»

Цар 1: Я князь премудрий Ярослав,

Що Руські землі об'єднав.
 Я збудував святу Софію.
 Вдивлялися усі простори
 На Київські священні гори,
 Що ще апостолом Андрієм

Були освячені з правіку.
Іду вклонитись чоловіку
- Малому Божому дитяті.
Несу йому подарувати
Запашне миро і уклін
Від Києва і древніх стін,
Славути - сивого Дніпра,
Щоб правда в хаті ожила,
Щоб піднялись мужі великі
Для слави краю,
не для крику,
Шляхетні лицарі прийшли
І так керунок повели,
Щоб під Софіївським хрестом
Розквів наш край теплом, добром.

Ц а р 2:

Я з Чигирина гетьман Богдан.
Великим зривом я з'єднав
Усі верстви у один народ
- Народ України.
Козацьку збудував державу.
Та все пропало!
- Це ж наука не на роки,
А на віки.
Іду вклонитись Христу Богу.
Хай дасть в народ свою підмогу,
Хай милує козацький край,
святою правдою з'єднає,

Лихих підступників скарає,
Дай, Господи, нам мудрість, сили,
Щоб з духу предків ми творили
Міцну державу, Русь-Вкраїну,
Щоби в нащадках віродились
Шляхетність і козацька кров.

Цар 3: Тарас Шевченко я, з недолі
Народу дух підняв до волі,
Зродились лицарі нові
На нашій, на своїй землі.
Ісусе Христе, Божий сину
Подай нам мужність у цім чину!

Біда: Спиніться. Я Біда-Руїна.
Всіх вас поставлю на коліна.
Я вчиню розділ поміж вами,
Як між руськими князями.
І тоді вам буде «вільна —
Україна самостійна».
Відкрию київські ворота,
Як прийде з Азії голота.
Я зраджу гетьмана Івана
Напишу я донос комусь.
І у Центраній Раді пана
Я не потерплю.
Знов заставлю Винниченка
військо розпустить,
Крикну зайдів здалеченька
Крівцю вашу пить.

Розіпну і репресую
Весь свідомий люд
І підете ви з поклоном
До чужих заблуд.

Жид:

Гендель, гендель, продаю
Нафту за кордон.
Криза, криза в Україні,
В Мошка - мільон.
Вміє Мошко гендлювати,
Знає, як і з ким,
Продам, продам за пів-плати
Флот увесь і Крим.
В Україні добре жити:
Цукор і зерно
Дає доляр заробити
Мошкові давно.
Сура вклала долярики
У швейцарський банк.
Мошку рекет не страшний -
Купить Мошко танк.

Козак: Мовчи, проклятий жидовино,
Ми не прийшли тут гендлювати,
А Месію прославляти.

Жид: Ах такі ви. Ну, ну, ну...
Чув я, що ви тут казали,

На мого царя Ірода брехали.

Буде тут він за хвилину,

Схопить він оту дитину!

(Ірод входить з воїнами)

Ірод: Хто тут сміє керувати

І мій нарід бунтувати.

Я Ірод, Ірод-цар

- всемогутній володар.

У великім краї моїм

Нема сили наді мною.

Роблю я собі що хочу:

Людям голови морочу.

Я Чорнобиль розсіваю,

Що день ціни підіймаю.

Я сміюсь у ваші очі:

Самостійності ви хочте?

В о ї н: Великий царю Іроде,

по царству снують слухи,

що у нашому царстві

Цар - спаситель всього світу народився.

Ірод: Про царя-дитятко я не знаю

І чуток цих знати не бажаю.

(Сидить Ірод на троні задуманий)

У мене жид учений.

Мошком його звати.

Де цар народився,

Тре його спитати.

А нумо, воїни, гукніть-но мені Мошка!

Воїн: Мошку, Мошку, цар зове!

Жид: Кого, кого, мене?

Го, то я ще маю час.

Я ще своїх грошей не перерахував.

Я ще маю час.

Воїн: Іди, жиде, зара,

Бо буде тобі кара!

Жид: Вай, вай, кара, кара.

Іду зара.

(підходить до Ірода)

Добрий вечір, пане крулю,

А щось ти з-під мене хтіли?

Ірод: Не спід тебе, а від тебе?

Скажи мені, де Біг народився!

Жид: Го, та біб родився в полі на роздолі.

Його там сіяли, збирали.

Моя Сура має три бочки

В мене є трошки. То вам бобу тра?

Ірод: Слухай, Мошку, що плетеш,

Бо ногами задереш!

Тебе питають не про боб,
Не про фасолю. Скажи мені
Де Бог-спаситель всього світу народився!

Жид: А шляк зонду трафен.

Та треба було з кінця зачинати,

А то крутите, як дід.

То, то Сура ліпше знає.

Суро, ком цу гер.

(жид підходить до Сури і шепче їй на вухо, але так, що всі чують)

Вех, Суро, страх казати...

Видно треба нам тікати

Десь до Палестини чи що.

Сура: Тихше, недотепо, хочеш злота –

Лізь до самого болота.

Жид і Сура підходять до Ірода стають на коліна, Сура наставляє мішок і говорить:

Сип нам, царю, ну, ну, ну.

Ірод: Ви спочатку новину,

А тоді я вам сипну!

Сура: Є у нас такії вісті,

Що цар світу народився

в Вифлеємі місті

Межи бидляти.

(Ірод підскакує. Сура кричить до Ірода)

Чом нам злота не даєш?

Ірод: Гей, воїни мої вірні,
Сідлайте своїх коней
І в місто Вифлеєм поспішайте,
Всіх трьохрічних дітей повбивайте!
Всіх беріть! Всіх в'яжіть!
Всіх до ями садовіть!
А мале дитя в яскині
Мусите знайти ще нині,
Бо інакше всім вам смерть!

(Воїни ідуть і раптово зупиняються, ня перед виходить архангел Михаїл)

Воїн: Поглянь, це лицар чи Господь іде з святих небес?

Архангел Михаїл: Це я, архангел Михаїл, несу і меч, і хрест.

Доволі мучилась Україна
та на Голгофу йшла.
Від крові земля почорніла,
впилась свята земля.
Йду заступити святий Київ і всю Україну.
Недопущу я руїни - диявола чину.
А ви, воїни, спиніться!
Поряд мене станьте!
Не Христа, а яничарів мечем покарайте!
(Воїни вбивають всю нечисту силу)

Царі: Згинув Ірод з-поміж нас.

Дух наш воскресає!
Веселіться, браття й сестри,

Христос ся рождає!

Ангел: Маленький Ісусик не спить, не дримає,
Він своїм серденьком весь світ обіймає,
І вашу хатину, і вашу родину.
Христос ся рождає!

Козак: На Україні дзвонять дзвони.

Линуть степом срібні тони.
Буде Месія-цар правди й волі.
Кине гомін весни полем:
Гей, вставайте всі родини
- Сила й слава України!
Дніпр до Дону каже: «-Брате,
Гей, пора вже нам ставати,
Пора хвилию шуміти,
Щоб козацькі знали діти,
Що родився вже Месія!
З глянься, Христе
Божий, сину,
В день Різдва
на Україну,
Зішли зіроньку яскраву,
Щоб рознесла ту ю славу.

«Бог народився. Хто ж про те міг знати?

Дністер збудився, ожили Карпати...»

Ц а р 2: Ми нині охоче від серця співаєм.
РІЗДВОМ Христовим ваш дім звеселяєм,
Щоб нині і завжди вся ваша родина
Охоче хвалила Небесного Сина.
А може когось немає,
Може хтось в світі тяжко бідує...
Кого немає, того згадайте,
З нинішнім днем його привітайте.
Разом з маленьким Ісусом на сні
Віншуємо всіх вас в цій країні.
Христос ся рождає!

Виконується коляда «Свята ніч»

П а с т у х 1: Казав нам Бог з колядою ходити,
Колядою людей веселити.
Що будете давати
не будемо гордувати:
Плесканку сира, грудочку масла,
Кільце ковбаски - то буде від вас Богові офіра,
А колядникам ваша щира ласка.

Козак: Прощавайте!
Мир цій хаті!
Будьте щедрі та багаті!
Майте волю добру, гожу!
Міцно вірте в ласку Божу!
Ласка Божа вас спасе,
- Край і нарід піднесе.
(Всі виходять, залишається жид)

Жид: А я вам віншую, як той жид:
Най вас щастя ся держит,
Най вам буде молока
Від корови, від бика.
Нех вам кури ся несут,
Нех вам яйце знесе когут.
А за тоє повідзенне
Дайте грошей до кишені.
І ще трошки пампушок,
Трошки меду і грушок.